

РЕШЕНИЕ

№ 194

гр. София, 22.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 6-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и пети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Иван Иванов

Членове: Зорница Хайдукова
Валентин Бойкинов

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Валентин Бойкинов Въззивно търговско дело
№ 20221001001018 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С Решение № 260577 от 13.09.2022г., постановено по търг. дело №1869/2020 г., Софийски градски съд, ТО, 7с-в, е осъдил „Стандарт лизинг“ООД да заплати на „ББ Дрийм“ЕООД на основание чл. 55, ал. 1, пред.3 ЗЗД сумата от 223 265, 10 лева - връщане на даденото по разваления договор за продажба на МПС от 03.10.2019 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 30.09.2020 г до окончателното плащане, а на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 18 240, 50 лева - разноски за съдебното и обезпечителното производства.

Срещу така постановеното решение е подадена въззивна жалба от „Стандарт лизинг“ООД, с която се обжалва първоинстанционното решение като неправилно, иска се да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което предявеният иск да бъде отхвърлен като неоснователен по съображения, които са подробно изложени във въззивната жалба.

Твърди се във въззивната жалба, че въпреки правилно указаната от първоинстанционния съд доказателствена тежест от събраните по делото доказателства не се установявало ищецът да е провел пълно и главно доказване на претенцията си с оглед на твърденията му, че процесният автомобил собственост на третото лице БМВ Австрия Банк. Напротив от събраните по делото писмени доказателства, вкл. и тези чрез проведената процедура по международна съдебна поръчка безспорно се установявало, че към датата

27.07.2019г., месец преди въззивникът да придобие правото на собственост на процесния автомобил, последният е бил собственост на австрийското дружество РСЛ Имобилен ООД, което на тази дата го е прехвърлило на праводателя на ответника дружеството „Фруит Транс Веджетейбълс ЕУ“ЕООД. Следователно не се установявало БМВ Австрия Банк да има каквито и да било права по отношение на автомобила, поради което и за единствен собственик до 7.07.2019г., когато праводателят на въззивника го е придобил, за единствен собственик следва да се счита РСЛ Имобилен ООД, който пък до този момент не е заявявал никакви права по отношение на вещта.

На следващо място въззивникът счита, че нито ищецът, нито неговият купувач са претърпели вреди. Сочи се, че към датата на завеждането на иска, а и към днешна дата няма данни относно наличието на спор за собственост, който да е решен с влязъл в сила съдебно решение, така че ищецът, а и който и да е от последващите приобретатели, да са претърпели вреди от съдебно отстраняване от вещта, като изземването на МПС-то от органите на полицията не пререшавал въпроса относно претенциите за собственост върху лекия автомобил, особено при липсата на влязъл в сила съдебен акт относно въпроса чия е собствеността му. Предвид изложеното въззивният жалбоподател счита, че не са били налице основанията за разваляне на договора за покупко-продажба на лекия автомобил и на това основание той не дължи връщане на заплатената покупна цена по договора.

Извършена е размяна на книгата съгласно изискванията на чл.263, ал.1 ГПК, като по делото въззиваемата страна „ББ Дрийм“ЕООД не е изразила в срока за отгово становище по въззивната жалба.

Софийски апелативен съд, намира, че въззивната жалба като подадена в законоустановения срок и срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, е процесуално допустима. След като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, съобразно изискванията на чл.235 от ГПК във вр. с чл.269 от ГПК, приема за установено следното от фактическа и правна страна :

Въззивната жалба е процесуално допустима – същата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, изхожда от легитимирана страна, имаща право и интерес от обжалване, насочена е срещу валиден и допустим съдебен акт, подлежащ на обжалване.

Производството пред първостепенния съд е образувано по искова молба на „ББ Дрийм“ЕООД, в която са изложени твърдения, че между него и ответника „Стандарт лизинг“ООД са възникнали облигационни отношения по договор за покупко-продажба на МПС от 03.10.2019 г., като въз основа на договора е заплатил сумата от 223 265, 10 лева за покупката на МПС - лек автомобил марка и модел "БМВ 750 Л Д Хикс-Драйв" с рама № WBA7S81090BM60006. Същото МПС ищецът твърди, че го е продал на И. В. М. с договор за покупко-продажба от 15.10.2019 г. На 20.06.2020 г. приобретателката И. М., го е предала доброволно на ГПУ - Гоце Делчев, във връзка с проверка на ГКПП - Илинден, от която е установено, че има сигнал за издирването на същото МПС, тъй като е собственост на третото лице "BMW Austria Bank" GmbH. Ищецът твърди, че договора му за продажба с И. М. е развален и затова на 01.09.2020 г. е отправил нотариална покана, с която на основание

чл. 87, ал. 2 ЗЗД във връзка с чл. 189 ЗЗД, е развалил едностранно сключения договор поради неизпълнение от страна на продавача - "Стандарт Лизинг" ООД, като е дал 3-дневен срок на ответника да възстанови заплатената от него сума, евентуално договора се счита за развален с исковата молба. Поради горното ищецът претендира връщане на платената по договора сума.

Ответникът "Стандарт Лизинг" ООД в срока за отговор на исковата молба е заявил, че не оспорва, че е страна по договора за продажба от 03.10.2019г, както и че е получил от ищеца сумата от 223 265, 10 лева като продажна цена. Твърди, че е изпълнил добросъвестно задължението си да прехвърли собствеността върху автомобила, тъй като е придобил същия от „Фруит Транс Веджетейбълс ЕУ“ ЕООД с договор за покупко-продажба от 28.08.2019 г. и той е бил регистриран в КАТ неколkokратно, без да бъде иззет поради спор относно собствеността. Оспорил е и че собствеността върху автомобила принадлежи на третото лице- австрийското дружество "BMW Austria Bank" GmbH.

За установено от фактическа страна, настоящият съдебен състав намира следното:

Между страните не се спори, а и се установява от представения по делото и приет като доказателство Договор за покупко-продажба на МПС от 28.08.2019г., че ответникът по иска и въззивен жалбоподател "Стандарт Лизинг" ООД е придобил собствеността върху процесното "БМВ 750 Л Д Хикс-Драйв" с рама № WBA7S81090BM60006, за което ответникът е заплатил уговорената продажна цена в размер на 220 500 лева.

Не е спорно между страните, а и се установява от представения по делото и приет като доказателство Договор за продажба на лек автомобил от 03.10.2019г., че между ищеца „ББ Дрийм“ ЕООД и ответника "Стандарт Лизинг" ООД е сключен договор за продажба на същия лек автомобил, като видно от представените по делото и приети като доказателства две платежни нареждания от 03.10.2019г. купувачът е заплатил изцяло уговорената продажна цена в размер на исковата сума от 223 265, 10 лева.

Не е спорно, а и се установява от представения по делото и приет като доказателство договор за покупко-продажба от 15.10.2019г., че на посочената дата между ищеца „ББ Дрийм“ ЕООД и И. В. М. е бил сключен договор за покупко-продажба на МПС, по силата на който И. В. М. е закупила от „ББ Дрийм“ ЕООД гореописаното МПС- лек автомобил марка и модел "БМВ 750 Л Д Хикс-Драйв" с рама № WBA7S81090BM60006.

Не е спорно между страните, а и се установява от приобщените като доказателства по делото материали по пр. преписка № 716/2020г. на Районна прокуратура Благоевград, ТП Гоце Делчев, че на 20.06.2020г. след като вече автомобилът е пререгистриран на името на И. В. М., същата е била спряна за проверка на ГКПП-Илинден. От направена справка в информационната система било установено, че има подаден сигнал за издирване на управляваното от нея МПС. Установено е че гореописаното МПС "БМВ 750 Л Д Хикс-Драйв" с рама № WBA7S81090BM60006 е собственост на австрийското дружество "BMW Austria Bank" GmbH с адрес в гр.Залцбург, Федерална република Австрия, като с протокол

за доброволно предаване от 28.08.2020г. МПС-то било предадено на ГПУ-Гоце Делчев. На 28.08.2020г. И. В. М. била уведомена от ГПУ-Гоце Делчев, че от Бюро- СИРЕНЕ-Австрия, чрез ДМОС София е постъпило искане за връщане на лекия автомобил от страна на собственика "BMW Austria Bank" GmbH чрез упълномощен представител от фирма „Плам“ЕООД. В съобщението е вписано, че на основание чл.84, ал.4 от ЗМВР от страна на началника на ГПУ Гоце Делчев била издадена заповед № 5395112/26.08.2020г. за предаване на лекия автомобил на собственика чрез неговия пълномощник във връзка с получаването и репатрирането на вещта. Изготвен е също така и приемо-предавателен протокол от който е видно, че автомобилът е предаден на 27.08.2020г. на представителя на собственика.

Съгласно данните от прокурорската преписка- доклад на началника на отдел „СИРЕНЕ“ от Дирекция Международно оперативно сътрудничество към МВР, че съгласно националните бази данни на австрийските полицейски служби, процесният лек автомобил "БМВ 750 Л Д Хикс-Драйв" е бил обявен за издирване във връзка с данни за извършено престъпление- квалифициран случай на измама. Престъплението било извършено на 02.07.2019г. на посочените в справката населено място и адрес, като било заявено пред полицейските власти на 01.12.2019г. Сочи се, че собственик на МПС към момента на престъплението, както и настоящ е "BMW Austria Bank" GmbH, което дружество е и заявител на сигнала.

Сочи се също така, че заподозряното лице е българският гражданин П. В., който като управител на фирма РСЛ Имобилен ООД е закупил горепосочения автомобил на 02.07.2019г. от фирма Аутомобиле Кнаус ГМБХ за сумата от 133 800 евро, като продажбата на автомобила била финансирана от банка "BMW Austria Bank" GmbH, като купувачът е извършил само авансово плащане в размер на 53 520 евро, като за разликата до изплащането на пълния размер било договорено плащането на месечна вноска в размер на 989,25 евро.

Не е спорно също, а и се установява от представеното по делото писмено споразумение, че „ББ Дрийм“ЕООД и И. В. М. са си уредили отношения помежду им като са по взаимно съгласие са прекратили действието на сключения преди това между тях договор за покупко-продажба на МПС от 15.10.2019г.

Видно е от представената по делото и приета като доказателство Справка от информационните масиви на регистъра на разрешителните за автомобили, издадена от Служба „Транспорт“ Провинциална дирекция на полицията Виена и която е събрана като доказателство по делото по реда на Регламент /ЕО/ № 1206/2001 на Съвета, е че процесният лек автомобил "БМВ 750 Л Д Хикс-Драйв" с рама № WBA7S81090BM60006 **към дата 01.07.2019г.** е бил регистриран на името на Аутомобиле Кнаус ГМБХ, с адрес Кнауф шрасе, 8940 Лицен. От съдържанието на този документ е ведно също така, че процесният автомобил е бил регистриран първоначално на 21.05.2019г. и е бил снет от регистрация на 27.08.2021г.

Видно от справката от информационния масив, че на 19.07.2019г. по заявление на РСЛ Имобилен ООД същият е лек автомобил е бил регистриран на името на това търговско дружество/ документ на л. 293 от преписката по първоинстанционното дело/.

Видно е обаче съгласно записванията в книжата по съдебната поръчка от австрийските съдебни власти/на л. 277/, че в рамките на регистрацията на превозното средство съгласно националното законодателство на Р Австрия не се извършва проверка на собствеността от регистрационния орган и че съответната информация от лицето, което регистрира превозното средство и посочено в информационния масив като заявител, се взема като основа от органа и че регистрацията на превозното средство се извършва за това лице.

По делото на л.140 е представен писмен документ, съгласно който лицето П. В., действащ като управител на дружеството РСЛ Имобилен ООД на 18.07.2019г. е заявил намерение пред г-н Миле Игнятич, действащ като продавач консултант от името на Аутомобиле Кнаус ГМБХ, да придобие собствеността на процесния лек автомобил "BMW 750 Л Д Хикс-Драйв" с рама № WBA7S81090BM60006, което следва да стане чрез заплащането на уговорени 48 месечни вноски, като видно от текста на споразумението финансирането на споразумението следва да бъде осигурено посредством кредит от банковата институция "BMW Austria Bank" GmbH.

При така установената фактическа обстановка и с оглед правомощията си по чл. 269 от ГПК, настоящият съдебен състав намира от правна страна следното:

Обжалваното решение е правилно, като въззивният съд като цяло споделя мотивите на обжалваното решение, поради което и на осн. чл.272 ГПК препраща към тях. Независимо от това следва да се добави и следното:

На първо място, неоснователни са доводите на въззивния жалбоподател за неправилност на първоинстанционното решение, основани на това, че няма данни относно наличието на спор за собственост, който да е решен с влязло в сила съдебно решение, така че на ищеца, а и на който и да е от последващите приобретатели, да са отречени правата им на собственици на вещта.

Дори и да се приеме за основателно твърдението на жалбоподателя, че отнемането на лекия автомобил в хода на една проведена административна процедура, проведена по реда на чл. 84, ал.8 от ЗМВР, не може да бъде приравнена по никакъв начин на последиците на осъществена съдебна евикция, същата все пак е създавала пречка купувачът, респ. неговият приобретател да упражняват правата си върху вещта поради това, че едно трето за спора лице е заявило и е успешно упражнило по признат от закона правомерен начин правата си върху същата вещ с помощта на осъществена административна принуда. Тоест при липсата на съдебно признато право на третото лице върху същата вещ отнемането ѝ по негова инициатива осъществено по реда на чл.84, ал.8 от ЗМВР в най-лошия случай ще може да бъде приравнено на риск от евентуална евикция, която също така, както и съдебната, може да основание за добросъвестния купувач да иска развалянето на договора за продажба.

Съгласно трайно приетото и общо взето безпротиворечиво становище, изразено в множество съдебни актове, вкл. и такива на касационната инстанция- напр. решение № 424 от 24.01.2012 г. на ВКС, 4 гр.о, постановено по гр.д. № 1872/2010г.; решение № 261 по

гр.дело № 390/2012г. на ВКС, 2 ГО; Решение № 424 от 24.01.2012 г. по гр. д. № 1872/2010 г., ВКС, IV г.о и мн.др., които са постановени по приложението на т.нар. „евентуална евикция“, при която трето лице претендиращо самостоятелни права върху вещта все още не ги е реализирало съдебно по отношение на купувача, се приема, че за да се упражни надлежно правото на разваляне на договора по реда на чл. 189, ал.1, изр.1 ЗЗД от добросъвестния приобретател на спорната вещ не е необходимо непременно да бъде установено със съдебно решение по положителен и безспорен начин притежаването от трето лице право върху вещта, като е напълно достатъчно с оглед правомерното разваляне на договора това право да е вероятно основателно предвид представените доказателства. Прието е че законът не прави разлика между реализирана или предстояща евикция, защото и в двата случая става въпрос за пълно неизпълнение или неточно изпълнение на задължението да се прехвърли правото на собственост за налични права на трето лице, противопоставими на купувача, вече реализирани или които ще се реализират за в бъдеще. Закова купувачът винаги може да развали договора за продажба, съгл. чл.189, ал.1 ЗЗД както в случаите на евентуална/предстояща/, така и вече настъпила евикция. Правото да се развали договора по реда на чл. 87 ЗЗД е част от очертаните в чл.189, ал.1 ЗЗД (към който препраща следващия чл. 190 от ЗЗД) права на купувача, поради което и за да настъпи потестативния ефект на развалянето е необходимо добросъвестният купувач да е упражнил потестативното си право на разваляне на договора за продажба, позовавайки се на неизпълнението на задължението на продавача да прехвърли собствеността на вещта, необременена с права на трети лица,независимо от това какъв е видът на евикцията – евентуална или реализирана. Съответно по повод на бъдещия съдебен процес за осъждане на продавача на основание чл.55, ал.1, предложение трето ЗЗД, вр. с чл.88 ЗЗД да възстанови продажната цена като заплатена на отпаднало основание с оглед ретроактивното действие на развалянето на договора, ще следва да се докаже правомерното разваляне на договора за продажба, поради наличието на права на трети лица върху вещта, които се явяват пречка купувачът да упражни правото си на собственик върху вещта.

В хода на предявения осъдителен исков процес, какъвто е именно настоящият, ще подлежат на доказване правата на третото лице, наличието на които е обусловило развалянето на договора от страна на купувача и това доказване може да се осъществява както чрез преки доказателства, така и косвено, стига въз основа на тях да може да се формира извода, че е налице твърдяното неизпълнение. При провеждането на това доказване, както правилно е разяснил и първоинстанционният съд, правата на третото лице може и да не се доказани пълно и главно, но да следват от обстоятелството, че праводателят на ответника не е собственик на вещта, поради което и тя не може да е транслирана към купувача до приключване на устните състезания.

И такъв случай установява се е именно настоящият.

Като се установява от събраните по делото писмени доказателства, вкл. и от приобщените по делото документи съдържащи се в пр.пр. № 716/2020 по описа на РП Благоевград, ТО Гоце Делчев, че автомобилът, предмет на договора за продажба от

03.10.2019 г е предаден по реда на чл.84 от ЗМВР на 20.06.2020 г. доброволно от И. М., която е последващ на ищеца приобретател на същата вещ, което административно производство е било образувано по сигнал подаден в шенгенската информационна система с шенгенски идентификатор АТ КФА 0003434486 0000 02 от Република Австрия, като същият автомобил е обявен за издирване и от Интерпол.

От данните предоставени от австрийските полицейски органи се установява, че автомобил с рама № WBA7S81090BM60006 и който е идентичен с този по процесния договор за продажба, се издирва във връзка със случай на измама извършен на 02.07.2019 г. от българския гражданин П. В., в качеството му на управител на "РСЛ Имобилен" Гм БХ, който като лизингополучател, без да е платил цената се е разпоредил с вещта, което обстоятелство е заявено пред разследващите органи на Австрия на 01.12.2019 г от собственика на автомобила "BMW Austria Bank" GmbH.

Действително от събраните по реда на Регламент 1206/01 писмени документи се установява, че в регистъра на разрешителните за автомобили на Р Австрия като титуляр на регистрацията на автомобил с рама № WBA7S81090BM60006 за периода от 19.07.2019г. до 02.01.2020г. е вписан "РСЛ Имобилен" Гм БХ, от което дружество въззивният жалбоподател твърди и е представил пред първата инстанция доказателства, че неговият праводател „Фруит транс еджеаблес ЕУ“ЕООД на 27.07.2019г. е придобил правото на собственост върху същия автомобил. Видно е обаче от изричното отбелязване на замоления съд това удостоверяване в регистъра не установява правото на собственост на автомобила, а само това кой е титулярът на правото да го управлява. Изрично е посочено обстоятелството в съпроводителните документи към съдебната поръчка, изходящи от Служба "транспорт" Провинциална дирекция полиция Виена, че в рамките на административната процедура по регистрацията на превозното средство съгласно националното законодателство на Австрия не се извършва самостоятелна проверка за собствеността от регистрационния орган и че регистрацията се извършва само на база данни на заявителя.

Същевременно установи се по делото, че на 18.07.2019г. лицето П. В., действащо като управител на дружеството РСЛ Имобилен ООД е заявило намерение да придобие от продавача „Аутомобиле Кнаус ГМБХ собствеността на същия лек автомобил "БМВ 750 ЛД Хикс-Драйв" с рама № WBA7S81090BM60006, което е следвало да стане посредством финансирането на сделката от лизингодателя "BMW Austria Bank" GmbH при посочените в документа условия за погасяване задължението по заема. Следователно няма как по силата на само това и то едностранно писмено изявление на РСЛ Имобилен ООД, последното да е придобило правата на собственик, които още на следващия ден- 19.07.2019г. вече да са били удостоверени в регистъра на разрешителните за автомобили на Р Австрия. Видно от съдържанието и съществените условия на писменото намерение същото сочи на проекто-споразумение за сключване на договор за лизинг или за продажба с отложено прехвърляне правото на собственост на вещта до окончателното изплащане на цената, които предварителни споразумения от какъвто и характер да са били, при всички положения изключват правото на собственост на РСЛ Имобилен ООД върху вещта към датата

19.07.2019г. на която това дружество действащо чрез управителя си П. В. се е заявило като титуляр на правата върху същия автомобил и съответно е било удостоверено като такъв в съответния регистър на Р Австрия. Следователно към този момент за собственик на същия автомобил е продължавало да се счита „Аутомобиле Кнаус ГМБХ, който като такъв е отразен в регистъра още на 1.07.2019г., поради което и няма как към 27.07.2019г. праводателят на въззивния жалбоподател – дружеството „Фруит транс еджетаблес ЕУ“ЕООД валидно да е придобило правото на собственост на същия автомобил тъй като към този момент то още е било притежание на друго лице. И след като праводателят на въззивния жалбоподател не е бил собственик на вещта, то няма как и сключеният с него на 28.08.2019г. последващ договор за покупко-продажба да е породил вещно-транслативен ефект, поради което и прехвърлително действие не може да породи и последващо сключеният договор с ищеца за същия автомобил от 03.10.2019г. с оглед правилото, че никой не може да прехвърля права, които сам не притежава. От друга страна, дали въззивният жалбоподател е бил добросъвестен или не е ирелевантно за предмета на спора обстоятелство, тъй като знанието, че съответната вещ е придобита неправомерно от неговия праводател е без всякакво правно значение за отговорността на продавача по чл.188 ЗЗД и не може да бъде противопоставена от него като насрещно възражение при упражнено от купувача потестативно право да развали договора на осн. чл.189, ал.1 ЗЗД.

Ето защо налага се извода, че ищецът правомерно е упражнил правото си да развали сключения между страните на 03.10.2019г. договор за покупко-продажба на лек автомобил "БМВ 750 Л Д Хикс-Драйв", което е и предпоставка за основателността на предявения иск с правно основание чл.55, ал.1, предложение трето ЗЗД, поради което и заплатената от ищеца цена по договора в размер на 223 265,10 лева ще подлежи на възстановяване като заплатена от него на отпаднало основание.

Предвид изложеното и поради съвпадането на крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд по отношение на въззивната жалба, същата следва да бъде оставена без уважение, като неоснователна, а обжалваното с нея решение- потвърдено, като правилно и законосъобразно.

На осн. Чл.78, ал.3 ГПК и с оглед на направеното искане въззивникът следва да бъде осъден да заплати на въззиваемия направените от него разноски за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на сумата от 8500 лева.

По изложените съображения Софийският апелативен съд, търговско отделение, шести състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260577 от 13.09.2022г., постановено по търг. дело №1869/2020 г., Софийски градски съд, ТО, 7с-в, е осъдил „Стандарт лизинг“ООД да заплати на „ББ Дрийм“ЕООД на основание чл. 55, ал. 1, пред.3 ЗЗД сумата от 223 265, 10 лева -

връщане на даденото по разваления договор за продажба на МПС от 03.10.2019 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 30.09.2020 г до окончателното плащане, а на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 18 240, 50 лева - разноски за съдебното и обезпечителното производства, като правилно.

ОСЪЖДА Стандарт лизинг“ООД, ЕИК 131401647, със седалище и адрес на управление гр.София, район Слатина,жк.“Яворов“, бл.73, ет.5, ап.10 да заплати на „ББ Дрийм“ЕООД, ЕИК 203648246, със седалище и адрес на управление гр.София, район Витоша, ул.“Саша Попов“№18, ап.2 на основание чл.78, ал.3 ГПК сумата 20 598,85 лева, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд на Република България в едномесечен срок от съобщението за изготвянето му при условията на чл. 280, ал. 1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____